

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Parainen, Korppoo-Pensar ranta-asemakaava on allekirjoitettu Turun kaupungin Visma X-Sign palvelussa. Allekirjoittajat ovat tunnistautuneet Turku-AD-tunnuksilla.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Maarit Talamo-Kemiläinen
Allekirjoitusaika	19.04.2023 12:26
Allekirjoittaja	Juhani Ruohonen
Allekirjoitusaika	19.04.2023 14:49

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Parainen, Korppoo-Pensar ranta-asemakaava.pdf
-----------	---

Vapaa-aika, museopalvelut

19.4.2023

Dnro 5885-2021
(11 05 02)Paraisten kaupunki
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Rantatie 28
21600 Parainen

rakennus-ymparistolautakunta@parainen.fi

Parainen, Korppoo-Pensar ranta-asemakaava

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/kulttuuriperintöyksikkö/tutkijat Sara Tamsaari ja Sanna Saunaluoma:

Paraisten kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa 25.5.2022 päivätystä ranta-asemakaavaehdotuksesta. Vastuumuseo on lausunut suunnittelualan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä rakentamisen sijoittelun alustavasta luonnoksesta 24.8.2021. Noin 93,6 ha kokoinen kaava-alue sijaitsee Korppoon Lillpensorin saarella Pensarin kylän alueella. Rantaviivan pituus on noin 0,5 km.

Alueen rakennuksista on kaavaehdotuksessa osoitettu suojelumerkinnällä Södergårdin ja Norrgårdin päärakennukset, Södergårdin syytinkirakennus, Marieborgin asuinrakennus (mahdollisesti Södergårdin torppa) sekä yhteisomistuksessa oleva venevaja. Södergårdin ja Norrgårdin tilakeskukset sijaitsevat maa- ja saaristoelinkeinojen talouskeskusalueen korttelialueella, jossa ympäristö säilytetään (AM/srr). Kaavamääräyksen mukaan AM/srr-alue on ympäristöllisesti, maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas.

Yleismääräyksissä ohjataan rakentamista koko kaava-alueella seuraavasti: ”Rakentaminen tulee sopeuttaa kaava-alueen arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Rakennusten julkisivujen tulee olla puuta. Väriyksen tulee olla hillitty ja soveltua maisemaan. Rakennusten kattomuodon tulee olla harjakatto. Rakennukset on sijoitettava rakennuspaikalle sekä muodoiltaan, mittasuhteiltaan, materiaaleilta ja väriltään rakennettava siten, ettei maisemakuva heikenny.”

Kaava-alueesta on laadittu luonto- ja maisemaselvitys (10.3.2021), jossa keskitytään ensisijaisesti luonnonympäristön arvoihin.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.

Suunnittelualueella on suojeltavaksi osoitettujen rakennusten lisäksi runsaasti kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia, joiden säilymistä ei ole kaavaehdotuksessa turvattu. Vailla suojelumerkintää ovat esimerkiksi Södergårdiin kuuluvan venevajan vieressä oleva pitkänurkkainen 1800-luvun ranta-aitta ja sen lähellä sijaitseva tuulimylly, syytinkirakennuksen hirsinavetta ja Norrgårdin 1800-luvulla rakennetut aitta ja luhti. Kaavaehdotuksessa suojeltavaksi

Vapaa-aika, museopalvelut

19.4.2023

Dnro 5885-2021
(11 05 02)

osoitettujen rakennusten lisäksi myös muut kulttuuriympäristön kannalta olennaiset rakennukset tulee osoittaa suojeltumerkinnällä. Suojelutarpeen määrittämiseksi voidaan tarvittaessa pitää työneuvottelu.

Suojeltujen rakennusten rakennusalat tulee lähtökohtaisesti merkitä nykytilanteen mukaisesti. Maakunnallisesti merkittävät kohteet on hyvä osoittaa eri merkinnällä kuin paikallisesti arvokkaat. Suojelumääräystä tulee täydentää vähintään korjausrakentamisen ja muutostöiden ohjauksen, museoviranomaisen kuulemisvelvoitteen ja purkukiellon osalta.

Korttelin 6 rakennuspaikka näkyy erittäin selvästi kylän rantamaisemassa, ja 200 k-m² kokoinen loma-asunto tuulimyllyn vieressä dominoisi maisemaa vahvasti. Kaavaehdotuksen mukaiset rakennusoikeudet vaikuttavat joiltain osin ongelmallisilta myös rakennusten suojeluarvojen kannalta. Suojelumerkinnällä osoitettu Södergårdin syytinkirakennus (selostuksen rakennus nro 19) on kaavaselostuksen mukaan kooltaan 90 kerrosalaneliometriä, ja kaavamääräysten mukaan rakennuspaikalle saa sijoittaa enintään 150 kerrosalaneliometrin suuruisen asunnon. Vastaavasti suojelumerkinnällä osoitettu Marieborgin asuinrakennus olisi 100 k-m² kokoinen, mutta kaavamääräyksen mukaan laajennettavissa 180 k-m² kokoiseksi. Kaavamääräysten ei tule mahdollistaa sellaisia laajennuksia, joiden myötä suojeltavien rakennusten arvot heikentyvät. Toisaalta taas LV-1-alueella oleva ranta-aitta on kaavaselostuksen mukaan kooltaan noin 25k-m², mutta kaavamääräyksen mukaan maalle sijoittuvien rakennusten kerrosala voi alueella olla enintään 16 k-m². On siinänsä hyvä, ettei LV-1-alueelle mahdollisteta kovin suuria rakennuksia, mutta nyt kaavamääräys on ristiriidassa olemassa olevaan rakennukseen nähden. On myös tarpeen harkita, tarvitaanko melko pienialaiselle LV-1-alueelle venevajan lisäksi niinkin paljon kuin kuusi rakennusta.

Uudisrakentamiseen osoitettujen rakennuspaikkojen määrä vaikuttaa melko suurelta kylän olemassa olevaan rakennuskantaan nähden. Rakentamisen määrää tulee tarkastella huolella ja se tulee määrittellä siten, että maiseman ja rakennetun ympäristön arvot säilyvät. Tätä tavoitetta tukisi myös puutteellisen vaikutusten arvioinnin täydentäminen. Loma-asuntojen runsasta sijoittamista yleiskaavan AT-alueelle ei ole kaavaselostuksessa perusteltu.

Kaavaehdotuksen mukainen suurin kerrosluku on yleisten määräysten mukaan kaksi, vaikka nykyiset rakennukset ovat enimmäkseen tätä matalampia. Kerrosluku tulee määrittää matalammaksi, jotta uudisrakennukset sopeutuvat alueen mittakaavaan eikä vanhoihin rakennuksiin tule korotuspaineita.

Kylän peltoalueiden arvo on tunnistettu kaavaselostuksessa. Kaavakartalla ne on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on maisema- ja ympäristöarvoja (MY) tai maa- ja metsätalousalueeksi (M), ja niitä koskee kaavamääräys: ”Alueelle saadaan rakentaa alueen asutusta ja elinkeinoja palvelevia rakennelmia ja laitteita”. On hyvä, että avoimet peltoalueet on lisäksi osoitettu säilytettävänä arvokkaina avoimina maisemina ma-merkinnällä. Jotta MY-, M- ja ma-alueiden määräykset eivät olisi keskenään ristiriitaisia, on M- ja MY-alueiden määräyksessä tarpeen ohjata rakennelmien ja laitteiden kokoluokkaa ja

Vapaa-aika, museopalvelut

19.4.2023

Dnro 5885-2021
(11 05 02)

sijoitusta maiseman arvot huomioiden. Kaavamääräyksissä ma- ja luo-merkinnät ovat menneet sekaisin, ne tulee korjata. MY-merkintä puuttuu kaavakartalta.

Kaavaselostuksessa on kursorisesti mainittu kiinteä muinaisjäänös. Kohde on *Antäng 1000026394*, N-S -suuntainen, loivaan rinteeseen rakennettu vallimainen röykkiö, joka sijaitsee noin 50 m länteen kiinteistön 445-636-1-4 luoteisosasta niukasti suunnittelualan ulkopuolella. Alueellisella vastuumuseolla ei ole asiaan huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Turun museokeskus
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museopalvelujohtaja

Juhani Ruohonen

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Kokoelmat ja kulttuuriperintö
vastuualuepäällikkö

Maarit Talamo-Kemiläinen

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi